

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår ref.: 21/06738-3

Dato: 14. september 2021

Høringssvar til forslag til Forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i psykisk helse-, rus og avhengighetsarbeid for sykepleiere

Vi vil takke for muligheten til å gi høringssvar til forslaget til nye nasjonale retningslinjer for masterutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid for sykepleiere.

Det er gjort et svært solid arbeid i utarbeidingen av forskriften og forslaget dekker fagfeltet psykisk helse, rus- og avhengighetsarbeid på en god måte.

Vi har følgende kommentarer til høringsspørsmålene:

- 1) *I hvilken grad vurderes læringsutbyttebeskrivelsene i utkastet til forskrift å dekke behovet for kompetanse i tjenestene? Vi ber særlig tjenestene gi innspill på dette spørsmålet.*

Fornuftig at tjenestene gir innspill på dette og vi har ikke noen kommentarer ut over dette.

- 2) *I hvilken grad vurderes utkast til forskrift å være i tråd med brukernes syn på fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Vi ber særlig brukerorganisasjoner gi innspill på dette spørsmålet.*

Fornuftig at brukerorganisasjonene gir innspill på dette og vi har ikke noen kommentarer ut over dette.

- 3) *Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)? Vi ber særlig utdanningsinstitusjonene gi innspill på dette spørsmålet.*

Detaljeringsgraden anses som å være hensiktsmessig og på et nivå som gjør at det er mulig å gjøre lokal tilpasning. Det gjelder også § 23. Praksisstudier som legger opp til at utdanningsinstitusjonene får stor grad av fleksibilitet. Dette anses svært positivt.

- 4) *Formålet med forskriften er å sikre at kandidater med samme utdanning får felles sluttkompetanse uavhengig hvilken utdanningsinstitusjon de er utdannet ved. Hvordan vurderes dette å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene?*

Dette anses godt ivaretatt med hensyn til både kompetanseområder og læringsutbyttebeskrivelser.

5) *Er det innhold som bør legges til eller forsterkes i utdanningen? I så fall hva:*

Innholdet anses i stor grad dekkende. Det er svært positivt at innhold knyttet til eksempelvis traumer, tannhelse og etnisitet har blitt en del av forskriften. Vi mener imidlertid at kunnskap om sammenheng mellom fysisk og psykisk helse og dermed også plager/sykdommer bør forsterkes. Viktigheten av å ivareta den kroppslige helsen hos mennesker med psykiske helseplager bør eksempelvis tydeliggjøres.

6) *Er det innhold som bør tas ut eller nedtones i utdanningen? I så fall hva:*

Ingen kommentarer til dette punktet.

7) *Praksisstudier kan beskrives i forskriften, men skal da beskrives på et overordnet nivå. Detaljert beskrivelse av praksisstudiene skal skje ved den enkelte utdanningsinstitusjon. Er beskrivelsen av praksisstudiene hensiktsmessig beskrevet, både i innhold og omfang?*

Se punkt 3.

8) *Har du/dere andre innspill enn det dere allerede har gitt ovenfor?*

- Begrepene «brukermedvirkning» og «samvalg» brukes litt om hverandre i dokumentet (samvalg brukes eksempelvis i § 8 c), mens brukermedvirknings står i § 4 h). Begrepet «samvalg» oppleves mer relevant når det gjelder beslutninger som skal tas på individnivå. Brukermedvirkning er mer relevant når det gjelder brukernes medvirkning på organisatoriske forhold. Begrepene utfyller hverandre, og vi foreslår at begrepet samvalg foretrekkes der det lar seg gjøre.
- Følgende står i § 8. c):
kan analysere og reflektere over etiske problemstillinger i sykepleieutøvelsen, blant annet knyttet til vurdering av samtykkekompetanse, bruk av tvang, kliniske prioriteringer, ivaretagelse av barn, pårørendesamarbeid, samvalg og varslingsplikt
Vi foreslår å også inkludere rettigheter i denne sammenhengen slik at det blir (endring markert med rødt):
*kan analysere og reflektere over etiske problemstillinger i sykepleieutøvelsen, blant annet knyttet til vurdering av **rettigheter og** samtykkekompetanse, bruk av tvang, kliniske prioriteringer, ivaretagelse av barn, pårørendesamarbeid, samvalg og varslingsplikt*
- I § 8. e) står:
kan sikre pasienten/brukers autonomi og medvirkning, også i situasjoner som krever gjennomføring av inngripende tiltak som hemmer pasients/brukers mulighet til utfoldelse

Vi foreslår å forenkle språket her slik at dette punktet endres til (endring markert med rødt):

Kan opptre etisk og ansvarlig i situasjoner der pasientens autonomi og medvirkning blir utfordret

- I kapittel 8. § 22. **Studiets oppbygning** står det at utdanningen bygger på bachelorutdanning i sykepleie eller tilsvarende.

Vi ønsker å utheve viktigheten av å ha sykepleierfaglig bakgrunn. Noe av hensikten med utdanningen uthules dersom man ikke har kjernekompetansen som sykepleier, og vi mener derfor at «eller tilsvarende» bør tas ut av forskriften.

- 9) *Avhengighetsproblematikk inngår som et tema i utdanningen. Bør "avhengighet" inngå som en del av betegnelsen på utdanningen slik det nå er foreslått?*

Avhengighet er relevant da det kan inkludere andre former for avhengighet som mat, spill, porno etc.

- 10) *Hvordan kan behovet for å styrke kunnskapen om kliniske studier ivaretas i retningslinjen?*

Ingen kommentar til dette punktet.

Med hilsen

Björg Frøysland Oftedal
fungerende dekan
Det helsevitenskapelige fakultet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer